

HRADEC KRÁLOVÉ

MAGISTRÁT MĚSTA HRADEC KRÁLOVÉ, ČESKOSLOVENSKÉ ARMÁDY 408, 502 00 HRADEC KRÁLOVÉ

ODBOR PAMÁTKOVÉ PÉČE

VÁŠ DOPIS ZN.:

ZE DNE: 22.2.2016
NAŠE ZN.: MMHK/033638/2016/PP/MEJ
NAŠE Č.j.: MMHK/053894/2016 PP/MEJ
VYŘIZUJE: Radek Mejstřík
TEL.: 495 707 698
E-MAIL: radek.mejstrik@mmhk.cz

Královéhradecký kraj, IČO 70889546
Pivovarské náměstí č.p. 1245/2
500 03 Hradec Králové 3

DATUM: 22.3.2016

ROZHODNUTÍ

Magistrát města Hradec Králové, odbor památkové péče, jako věcně a místně příslušný prvoinstanční orgán státní památkové péče podle § 29 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), ve znění pozdějších předpisů, a ve znění § 17 Vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, zahájil podle § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, na základě písemné žádosti ze dne 22.2.2016 žadatele, kterým je:

Královéhradecký kraj, IČO 70889546, Pivovarské náměstí č.p. 1245/2, 500 03 Hradec Králové 3,
o vydání závazného stanoviska § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči ve věci:

Oprava a restaurování Ossaria na pozemku parc. č. 150/1 v katastrálním území Lípa u Hradce Králové - nemovitá kulturní památka památník - ossarium a pomník prusko-rakouské války r. 1866, rejstříkové číslo 35662 / 6-641.

Objekt ossaria včetně pomníku prusko-rakouské války 1866 na pozemku parc. č. 150/1 v katastrálním území Lípa u Hradce Králové je nemovitá kulturní památka chráněná státem ve smyslu zákona o státní památkové péči, která je evidována v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 35662 / 6-641. Dále se pomník nalézá v krajinné památkové zóně Areálu bojiště bitvy u Hradce Králové (dále jen KPZ), prohlášené Vyhláškou Ministerstva kultury ze dne 1. července 1996, č. 208/1996Sb., o prohlášení území vybraných částí krajinných celků za památkové zóny.

obec	Všestary
část obce	Lípa
katastrální území	Lípa u Hradce Králové
parcelní číslo	parc. č. 150/1 v katastrálním území Lípa u Hradce Králové
ulice, náměstí, apod.	Chlumské návrší
název nemovitosti	památník - osarium a pomník prusko-rakouské války r. 1866
číslo popisné	bez čp.
ÚSKP	35662 / 6-641

Po písemném vyjádření (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově, IČO 75032333, Okružní č.p. 418, Josefov, 551 02 Jaroměř 3) č.j. NPU-362/16176/2016 ze dne, které bylo doručeno dne 7.3.2016 pod č.j., vydává Magistrát města Hradec Králové, odbor památkové péče (dále jen "správní orgán"), v souladu se zněním § 68 zákona 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "správní řád"), podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči toto

ZÁVAZNÉ STANOVISKO:

Práce: Oprava a restaurování Ossaria na pozemku parc. č. 150/1 v katastrálním území Lípa u Hradce Králové - nemovitá kulturní památka památník - ossarium a pomník prusko-rakouské války r. 1866, rejstříkové číslo 35662 / 6-641, spočívá podle předložené žádosti, informací

získaných od investora, dle předložených restaurátorských záměrů (autor: Lucie Štefanková, DiS., Lípa 36, 503 12 Všešary a Martin Štefanka, Lípa 36, 503 12 Všešary z 6.1.2016) a (autor: Petr Beneš, U Hřbitova 220, 541 02 Trutnov 4, ze 5.1.2016) v následujícím:

Restaurátorské zásahy uvedené v žádosti:

prvky z obecných kovů, 7 ks ozdobných stahovacích tyčí:

- odstranění degradované povrchové úpravy odstraňovačem nátěrů, za mechanické pomoci jemného ocelového kartáče,
- odstranění a stabilizace korozních produktů odrezovačem na bázi taninu,
- nátěr 1 x vrstvou základní, 2. vrstvami vrchní černé grafitové barvy,

kamenné prvky:

- demontáž sarkofágu,
- celková oprava vnitřního prostoru hrobky, zhotovení betonového věnce,
- celkové osazení sarkofágu, zvýraznění nápisu,
- zhotovení lešení kolem Ossaria,
- chemické čištění kamenných částí Ossaria od usazených nečistot, mechtů, zčernalých depozitů,
- odstranění nesoudržných vrstev kamene,
- doplnění chybějících částí minerálním tmelem,
- spárování kamenných schodišťových stupňů,
- lokální lazurní barevná retuš,
- spárování žulových desek Ossaria
- celková hydrofobizace, zpevnění a biocidní ošetření,
- zhotovení dřevěných schránek (rakví) na ostatky, uložení ostatků,
- rekultivace terénu v rozsahu do 3m².

Podle § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči správní orgán věc posoudil takto:

Oprava a restaurování Ossaria na pozemku parc. č. 150/1 v katastrálním území Lípa u Hradce Králové - nemovitá kulturní památka památník - ossarium a pomník prusko-rakouské války r. 1866, rejstříkové číslo 35662 / 6-641 **je přípustné při splnění následujících podmínek:**

1. Restaurátorské práce bude provádět pouze fyzická osoba s restaurátorskou licencí Ministerstva kultury ČR – viz. třídník specializací restaurátorských prací, který je přílohou č. 1 výše uvedeného zákona o státní památkové péči – pro restaurování polychromovaných (nepolychromovaných) sochařských uměleckých děl z kamene (figurální výzdoba), popř. pro restaurování polychromovaných (nepolychromovaných) nefigurálních uměleckořemeslných děl z kamene (podstavec) a pro restaurování uměleckořemeslných děl z obecných kovů. Dále může provést restaurátorské průzkumy a restaurování osoba oprávněná k restaurování dle ust. § 14 b zákona o státní památkové péči.
2. Před započítím prací na restaurování kulturní památky bude proveden rozšířený restaurátorský průzkum provedený v celém rozsahu díla. Průzkum bude zaměřen na zkoušky prekonsolidace a konsolidace v partiích s prokazatelnou korozi pískovcového materiálu s důrazem na maximální hloubkovou penetraci konsolidantů. V rámci rozšířeného průzkumu budou provedeny na nepohledových stranách zkoušky čištění silikátových filmů a sádrovcových krust. Konkrétní metody zkoušek čištění budou voleny dle charakteru povrchů s minimalizací rizika poškození původního povrchu: pomocí vodní páry (vodní pára – kombinace naměkčení nečistot a mechanického čištění) nebo buničinovými zábaly s vodou, skalpely, mikrodlatky, mikropískováním měkkým abrazivem vhodným k typu využití horniny a druhu krusty. Zkoušky chemického procesu pomocí buničinových obkladů s hydrogenuhličitanem amonným (sádrovcové krusty), hydrogenfluoridem amonným (silikátový film) s vhodnou koncentrací k typu horniny a krusty. V případě nedostatečného výsledku zkoušek čištění budou odzkoušeny průmyslově vyráběné čistící pasty určené k restaurování. Průzkum bude dále zaměřen na celkový aktuální stav, lokalizaci případných nadměrných trhlin v souvislosti se statikou díla, lokalizaci a zjištění partií s nadměrnou

ztrátou originálního plastického tvarosloví, lokalizaci nadměrných historických či novodobějších modelačních doplňků včetně zkoušek jejich základních vlastností (pevnost vůči originálu, barevnost, materiál) a na lokalizaci technických spojovacích prvků z obecných kovů vyjma tordovaných táhel a určení jejich aktuálního stavu vůči kamennému materiálu (korozní produkty, roztažnost vlivem koroze a degradace kamenného materiálu s touto problematikou spojená). V rámci rozšířeného restaurátorského průzkumu bude předložen způsob snesení jednotlivých prvků nutných k demontáži (sarkofág) a návrh řešení betonového věnce. Výsledky rozšířeného restaurátorského průzkumu, včetně kompletního návrhu navržených materiálů, technologií a pracovních postupů, budou konzultovány před zahájením samotných prací na obnově kulturní památky s orgány státní památkové péče (zástupci Magistrátu města Hradec Králové, odboru památkové péče a Národního památkového ústavu, územního odborného pracovišti v Josefově) v rámci kontrolního dne.

3. Odstraněny budou dožilé, plastické, rekonstrukční a opravné tmely a doplňky, které vykazují nepřiměřenou světlou a tmavou barevnost, odlišnou nasákavost a tvrdost vůči originálnímu kamennému materiálu stejně jako zkorodované kramle, spojky, spony, atp. Zkorodované materiály budou nahrazeny ocelovými nerezovými tak, aby jejich případné budoucí odstranění nepoškodilo originální kamenný materiál. Zkorodované materiály budou nahrazeny analogicky ocelovými tak, aby jejich případné budoucí odstranění nepoškodilo originální kamenný materiál. Případné nové spojovací pohledové prvky (kramle a další spojiny), budou provedeny tradičním ručním kovářským způsobem (ocel zpracovaná v ohni, nikoli za studena). Povrchová úprava bude v antikorozi grafitové černi, popř. v transparentní matné antikorozi povrchové úpravě.
4. Otevřené lasy a praskliny budou injektovány dle povahy poškození prostředky na bázi organokřemičitanů, minerální bázi nebo nízkoviskózních epoxydových pryskyřic. V případě potřeby bude injektáž podpořena vloženými armaturami (nerez, měď, bronz, kulatý profil, nízká roztažnost).
5. Plastické retuše a doplňky na sochách budou zajišťovacího charakteru, bude rehabilitován typ užitého tvarosloví autora. Plastické retuše a doplňky profilace architektury budou provedeny tak, aby uchovaly jasnost a čistotu základního architektonického řádu, linií a profilací. Plastické retuše a doplňky budou prováděny materiály na minerální bázi vyznačující se stabilitou, nízkým obsahem solí a nižší tvrdostí než originální kamenný materiál. Vlastnosti materiálu budou dále upravovány železitými pigmenty stálými v alkalickém prostředí (probarvení ve hmotě). Spárovací směs bude zhotovena jako vápenná s maximální příměsí bílého cementu do 5% celkového obsahu.
6. Lokální barevné retuše budou provedeny stálými železitými pigmenty. Retušovány budou výhradně nové doplňky a ostré kontrastní a přechodové plochy světlých a tmavých partií.
7. Závěrečná lokální hydrofobizace bude lokální a bude provedena pouze na exponovaných, především horizontálních, plochách. Po aplikaci a proschnutí nezmění přirozenou barevnost kamenného materiálu.
8. Zahájení restaurátorských prací bude minimálně s týdenním předstihem oznámeno výkonnému orgánu státní památkové péče (Magistrátu města Hradec Králové, odboru památkové péče) a Národnímu památkovému ústavu, územnímu odbornému pracovišti v Josefově. V průběhu realizace budou investorem svolávány kontrolní dny za účasti zástupců státní památkové péče a to následovně:
 - a. Počáteční kontrolní den bude proveden po vyhodnocení rozšířeného restaurátorského průzkumu, před samotných zahájením restaurátorských prací.
9. Ukončení akce proběhne v rámci závěrečného kontrolního dne - předávacího řízení - za přítomnosti zástupce vlastníka památky, zástupce výkonného orgánu státní památkové péče, zástupce Národního památkového ústavu, územního odborného pracovišti v Josefově a dodavatele prací.
10. Bude vypracována závěrečná restaurátorská zpráva (kámen, kov). Jedno pare závěrečné restaurátorské zprávy včetně digitální verze na nosiči CD nebo DVD bude předáno výkonnému orgánu státní památkové péče (Magistrátu města Hradec Králové, odboru památkové péče) nejpozději třicet dní od ukončení restaurátorských prací. Součástí závěrečné restaurátorské zprávy bude i podrobná grafická dokumentace stavu originálu (zákres a rozdělení případných mladších a starších restaurátorských doplňků, lokalizování nadměrných prasklin a mechanických poškození, zákres povrchové korozní ztráty originální hmoty, kamenických doplňků, povrchových úprav a krust, zákres nově doplněných partií mříže), přiložená fotodokumentace bude zhotovena na fotografický papír, jednotlivé fotografie budou o rozměrech alespoň 10 x 15 cm.

ODŮVODNĚNÍ

Magistrát města Hradec Králové, odbor památkové péče jako věcně a místně příslušný prvoinstanční orgán státní památkové péče obdržel dne 22.2.2016 písemnou žádost o vydání závazného stanoviska orgánu státní památkové péče podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči žadatele, kterým je:

Královéhradecký kraj, IČO 70889546, Pivovarské náměstí č.p. 1245/2, 500 03 Hradec Králové 3,
o vydání závazného stanoviska § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči ve věci:

Oprava a restaurování Ossaria na pozemku parc. č. 150/1 v katastrálním území Lípa u Hradce Králové - nemovitá kulturní památka památník - ossarium a pomník prusko-rakouské války r. 1866, rejstříkové číslo 35662 / 6-641.

Tímto dnem bylo v souladu s § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno řízení o podané žádosti vedené pod spis. zn. MMHK/033638/2016/PP/MEJ. V souladu s ustanovením § 38 odst. 1 zákona správního řádu bylo účastníkům řízení umožněno nahlédnout do spisového materiálu a uplatnit své připomínky a náměty k uvedenému předmětu řízení.

Objekt ossaria včetně pomníku prusko-rakouské války 1866 na pozemku parc. č. 150/1 v katastrálním území Lípa u Hradce Králové je nemovitá kulturní památka chráněná státem ve smyslu zákona o státní památkové péči, která je evidována v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 35662 / 6-641. Dále se pomník nalézá v krajinné památkové zóně Areálu bojiště bitvy u Hradce Králové (dále jen KPZ), prohlášené Vyhláškou Ministerstva kultury ze dne 1. července 1996, č. 208/1996Sb., o prohlášení území vybraných částí krajinných celků za památkové zóny. Proto, v souladu s § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči, zamýšlí-li vlastník kulturní památky provést údržbu, opravu, rekonstrukci, restaurování nebo jinou úpravu kulturní památky nebo jejího prostředí (dále jen "obnova"), je povinen si předem vyžádat závazné stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

Žadatel Královéhradecký kraj, oddělení majetkové, IČO 70889546, Pivovarské náměstí č.p. 1245/2, 500 03 Hradec Králové 3 je podle výpisu z katastru nemovitostí (list vlastnictví č. 37, katastrální území Lípa u Hradce Králové) vlastníkem parcely parcelní číslo parc. č. 176 v katastrálním území Lípa u Hradce Králové a stavby Mauzolea postavené na parcele parcelní číslo parc. č. 176 v katastrálním území Lípa u Hradce Králové.

Vzhledem ke skutečnosti, že Magistrátu města Hradec Králové, odboru památkové péče, jsou známy všechny podstatné skutečnosti a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení, bylo upuštěno od ústního jednání spojeného s místním šetřením.

Pseudogotické Ossarium z hořického pískovce a mramorových sarkofágů je památkou z roku 1899. Podle plánů prof. F. v. Schmidta z Vídně zhotovil vídeňský stavební rada Wasserburger. Práce řídil F. Vondráček z hořické školy, která stavbu realizovala. Ossarium původně zhotovené z litavského vápence a vysvěcené 2. 11. 1899, muselo být pro špatný stav sneseno. Obnovené ossarium pochází z roku 1936. Do Ossaria jsou každoročně (při výročí bitvy) ukládány kosterní pozůstatky vojáků nalezené v průběhu roku na teritoriu bojiště. Ossarium stahují ocelová táhla. Jedná se o tordovanou čtyřhranou ocel se středovým květinovým motivem tepaným z plechu, doplněným volutkami z pásové oceli. Současný stav výše uvedené kulturní památky je v zanedbaném stavu, který si vyžaduje provedení kvalifikovaného restaurátorského zásahu.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 6 zákona o státní památkové péči byla doručená žádost postoupena dne 29.2.2016 pod č.j. MMHK/038628/2016 k vydání písemného vyjádření Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově, IČO 75032333, Okružní č.p. 418, Josefov, 551 02 Jaroměř 3 (dále jen „NPÚ“), které je nezbytným podkladem pro vydání závazného stanoviska. Žádost o písemné vyjádření č.j. MMHK/038628/2016 ze dne 29.2.2016 byla doručena NPÚ prostřednictvím datové schránky. Toto písemné vyjádření bylo vydáno dne 2.3.2016 pod č.j. NPU-362/16176/2016 a správnímu orgánu bylo doručeno dne 7.3.2016 pod č.j. MMHK/042616/2016/PP/MEJ (dále jen „písemné vyjádření NPÚ“). Písemné vyjádření NPÚ obsahuje následující doporučení, při jejichž respektování by nemělo dojít k narušení zájmů státní památkové péče:

„Závěrečné konstatování: Z hlediska zájmů státní památkové péče Národní památkový ústav, ú. o. p. v Josefově dospěl k závěru, že práce uvedené v předložené žádosti lze připravovat a provést při zohlednění následujících podmínek:

1. Před započítím prací na restaurování kulturní památky bude proveden rozšířený restaurátorský průzkum provedený v celém rozsahu díla. Průzkum bude zaměřen na zkoušky prekonsolidace a konsolidace v partiích s prokazatelnou korozí pískovcového materiálu s důrazem na maximální hloubkovou penetraci konsolidantů. V rámci rozšířeného průzkumu budou provedeny na nepohledových stranách zkoušky čištění silikátových filmů a sádrovcových krust. Konkrétní metody zkoušek čištění budou voleny dle charakteru povrchů s minimalizací rizika poškození původního povrchu: pomocí vodní páry (vodní pára – kombinace naměkčení nečistot a mechanického čištění) nebo buničninovými zábaly s vodou, skalpely, mikrodlátky, mikropískováním měkkým abrazivem vhodným k typu využití horniny a druhu krusty. Zkoušky chemického procesu pomocí buničninových obkladů s hydrogenuhlíčanem amonným (sádrovcové krusty), hydrogenfluoridem amonným (silikátový film) s vhodnou koncentrací k typu horniny a krusty. V případě nedostatečného výsledku zkoušek čištění budou odzkoušeny průmyslově vyráběné čistící pasty určené k restaurování. Průzkum bude dále zaměřen na celkový aktuální stav, lokalizaci případných nadměrných trhlin v souvislosti se statikou díla, lokalizaci a zjištění partií s nadměrnou ztrátou originálního plastického tvarosloví, lokalizaci nadměrných historických či novodobějších modelačních doplňků včetně zkoušek jejich základních vlastností (pevnost vůči originálu, barevnost, materiál) a na lokalizaci technických spojovacích prvků z obecných kovů vyjma tordovaných táhel a určení jejich aktuálního stavu vůči kamennému materiálu (korozní produkty, roztažnost vlivem koroze a degradace kamenného materiálu s touto problematikou spojená). V rámci rozšířeného restaurátorského průzkumu bude předložen způsob snesení jednotlivých prvků nutných k demontáži (sarkofág) a návrh řešení betonového věnce. Výsledky rozšířeného restaurátorského průzkumu, včetně kompletního návrhu materiálů, technologií a pracovních postupů, budou konzultovány před zahájením samotných prací na obnově kulturní památky s příslušnými zástupci státní památkové péče (NPÚ, Magistrát Města Hradec Králové).

2. Odstraněny budou dožilé, plastické, rekonstrukční a opravné tmely a doplňky, které vykazují nepřiměřenou světlou a tmavou barevnost, odlišnou nasákavost a tvrdost vůči originálnímu kamennému materiálu stejně jako zkorodované kramle, spojky, spony, atp. Zkorodované materiály budou nahrazeny ocelovými nerezovými tak, aby jejich případné budoucí odstranění nepoškodilo originální kamenný materiál. Zkorodované materiály budou nahrazeny analogicky ocelovými tak, aby jejich případné budoucí odstranění nepoškodilo originální kamenný materiál. Případné nové spojovací pohledové prvky (kramle a další spojiny), budou provedeny tradičním ručním kovářským způsobem (ocel zpracovaná v ohni, nikoli za studena). Povrchová úprava bude v antikorozní grafitové černi, popř. v transparentní matné antikorozní povrchové úpravě.

3. Otevřené lasy a praskliny budou injektovány dle povahy poškození prostředky na bázi organokřemičitanů, minerální bázi nebo nízkoviskózních epoxydových pryskyřic. V případě potřeby bude injektáž podpořena vloženými armaturami (nerez, měď, bronz, kulatý profil, nízká roztažnost).

4. Plastické retuše a doplňky na sochách budou zajišťovacího charakteru, bude rehabilitován typ užitého tvarosloví autora. Plastické retuše a doplňky profilace architektury budou provedeny tak, aby uchovaly jasnost a čistotu základního architektonického řádu, linií a profilací. Plastické retuše a doplňky budou prováděny materiály na minerální bázi vyznačující se stabilitou, nízkým obsahem solí a nižší tvrdostí než originální kamenný materiál. Vlastnosti materiálu budou dále upravovány železitými pigmenty stálými v alkalickém prostředí (probarvení ve hmotě). Spárovací směs bude zhotovena jako vápenná s maximální příměsí bílého cementu do 5% celkového obsahu.

5. Lokální barevné retuše budou provedeny stálými železitými pigmenty. Retušovány budou výhradně nové doplňky a ostré kontrastní a přechodové plochy světlých a tmavých partií.

6. Závěrečná lokální hydrofobizace bude lokální a bude provedena pouze na exponovaných, především horizontálních, plochách. Po aplikaci a proschnutí nezmění přirozenou barevnost kamenného materiálu.

7. Zahájení restaurátorských prací bude minimálně s týdenním předstihem oznámeno NPÚ, který bude zván rovněž na kontrolní dny svolávané v průběhu obnovy. Počáteční kontrolní den bude proveden po vyhodnocení rozšířeného restaurátorského průzkumu, před samotným zahájením restaurátorských prací.

8. Jedno pare závěrečné restaurátorské zprávy (kamenné prvky, kov, tištěná verze, elektronická verze na CD nebo DVD) bude předáno NPÚ k archivaci nejpozději třicet dní od ukončení restaurátorských prací. Součástí závěrečné restaurátorské zprávy bude i podrobná grafická dokumentace stavu originálu (zákres do pohledových fotografií: rozdělení mladších a starších restaurátorských doplňků, lokalizování nadměrných prasklin, mechanických poškození, nadměrné povrchové korozní ztráty originální hmoty, kamenických doplňků, povrchových úprav, silikátových krust, sádrovcových polí). Příložená fotodokumentace bude zhotovena na fotografický papír, jednotlivé fotografie budou o rozměrech alespoň 10 x 15 cm.

Odůvodnění: Objekt Ossaria představuje z památkového hlediska významný doklad historické a uměleckořemeslné práce prohlášené za kulturní památku; proto je při její obnově nutné postupovat dle platné legislativy. Dnešní neuspokojivý stav díla (kulturní památky) je nutno považovat za výsledek negativních vlivů

okolního prostředí a dlouhodobé absence odborného konzervačního zásahu. Národní památkový ústav, ú. o. p. v Josefově po posouzení prací uvedených v předložené žádosti dospěl k závěru, že jsou v souladu se zájmy státní památkové péče a že po jejich provedení v souladu s doporučenými podmínkami budou zachovány dotčené kulturně historické hodnoty.

k podmínce č. 1 – Předpokladem pro stanovení metody restaurování je poznání předmětu ochrany a stavu díla. K získání potřebných informací je nutný přiměřený a dostatečný průzkum, a to adekvátními metodami s využitím soudobých technologických možností. Teprve na základě kvalifikovaně zpracovaného restaurátorského záměru podloženého dostatečným restaurátorským průzkumem rozhodne příslušný orgán státní památkové péče, po případných konzultacích s odpovědným restaurátorem, o podmínkách, za kterých bude možné provést samotné restaurování kulturní památky.

k podmínce č. 2 – Odstranění nevhodných tmelů, doplňků, kramlí a spojin je nutné k zamezení koroze kamenného materiálu. Nevhodně zvolený tmel, doplněk či ocelový prvek při své postupné degradaci poškozuje a znehodnocuje kulturní památku. Dochází jednak k rozdílným barevným strukturám na originálu a doplňku, nevhodně zvolené složení starých doplňků může působit úbytek originální hmoty při postupné degradaci a zároveň do těchto doplňků může migrovat větší množství hydroskopických solí, které poté přecházejí do originálu, který značně poškozuje. Případné nahrazení zkorodovaného materiálu je nutné k zastavení procesu vypraskávání kamenného materiálu v okolí železných materiálů, který jednak kulturní památku narušuje, jednak tím hrozí nenávratné poškození hmotné podstaty kulturní památky. Nahrazení ručním kovářským materiálem je vyžadován z důvodu celkového uměleckořemeslného zpracování díla a požadavku na uchování tradičním postupů a technologií, kterými bylo dílo vytvořeno. Podstatnou rolí zaujímá estetický účín, který si vyžaduje výhradně tradiční materiály, technologie a postupy, na základě kterých se nové doplňky vhodně a nenásilně zapojí do díla jako celku.

k podmínce č. 3 – Podmínka je stanovena z nutnosti provedení odborných restaurátorských prací za užití takových materiálů, které mají pozitivní vliv na kamenný materiál, dobře odolávají povětrnostním a teplotním výkyvům, stejně jako slunečnímu záření a splňují technologické podmínky kladené státní památkovou péčí.

k podmínce č. 4 – Zachování a respektování originálního plastického tvarosloví je požadováno z nutnosti zachování autenticity díla, jeho uměleckořemeslných a historických hodnot, stejně jako originálního projevu autora. Provedení plastického doplnění v minerálních materiálech za výše uvedených podmínek je vyžadováno z důvodu nalezení ideálního materiálového složení, které nebude negativně narušovat kulturní památku a prodlouží její životnost. Vápenocementové malty jsou ideální kombinací dlouhotrvajících vlastností jak pro spáru, tak i pro okolní kámen. Mírné množství cementu sehrává pozitivní roli při správném tuhnutí a tvrdnutí vápenné malty, kdy přispívá k lepší hydrataci směsi a umožňuje její kvalitnější karbonataci v průběhu tzv. zrání malty. V případě překročení doporučeného množství cementu ve vápenné nastavované maltě však dochází k obratu a cement zde slouží jako prvek přispívající k urychlení degradace omítek, především v podmínkách, kdy jsou tyto vystaveny zvýšené vlhkosti.

k podmínce č. 5 – Požadavek scelujících barevných retuší v lokální míře je vyžadován z důvodu uchování maximálního množství originálního materiálu včetně jeho barevného dochování. Je zcela zásadní respektovat autentické plochy a lokální barevné retuše přizpůsobit dochovanému stavu a barevně retušovat pouze nové doplňky. Jakákoli vrstva nanášená na originální hmotu, byť v omezené míře, uzavírá svrchní paropropustnou vrstvu, potlačuje dochovanou barevnost a patinu stáří a vytváří nežádoucí optický efekt. Zároveň dochází ke změně barevnosti originálního materiálu. Požadavkem státní památkové péče je uchování uměleckořemeslných hodnot a autenticity materiálu v jeho dochovaném stádiu životnosti. Barevné retuše se vždy musí přizpůsobit dochovanému originálu, nelze akceptovat postupy, kdy slouží barevné retuše k usnadnění restaurátorských postupů na úkor kvality prací a podmínce na uchování co nejvyššího množství autentického materiálu.

k podmínce č. 6 – Provedení závěrečné hydrofobizace jen v lokální míře je vhodné z hlediska umožnění přirozeného odpařování vlhkosti z kamene na neošetřených plochách. Hydrofobizační clona může způsobit zpomalení, popř. úplné zastavení migrující vlhkosti na povrch (sole). Toto zpomalení pak má za následek nežádoucí vlhnutí, postupné zasolení a destrukci materiálu. Využití takové hydrofobizace, která po nanesení a následném proschnutí nezmění barevnost kamenného materiálu, je zcela žádoucí z důvodu uchování kamenného materiálu v jeho historické barevné podobě. Případná barevná změna by také narušila celkovou optickou a pohledovou celistvost kulturní památky v partiích ošetřených hydrofobizací a v partiích bez hydrofobizace.

k podmínce č. 7 – Odborný dohled a vykonávaný dozor má oporu v zákoně č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, zejména v § 29 a 32, kde je stanoven odborný dohled odborné organizace státní památkové péče a vykonávaný dozor orgánu státní památkové péče. Zároveň plyne z povahy věci, že případné dílčí usměrnění – upřesnění, může být uplatněno pouze v přítomnosti dotčených stran. Kontrolní dny a konzultace lze považovat za jeden ze základních mechanismů účinného dohledu všech složek státní památkové péče ve smyslu platné legislativy.

k podmínce č. 8 – Požadavek na odevzdání závěrečné restaurátorské zprávy odborné organizaci státní památkové péče má oporu v §14 odst. 9 výše uvedeného zákona a vychází z ust. §10 odst. 3 písm. c) Vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči. Dokumentační povinnost rovněž plyne ze zákona o státní památkové péči č. 20/1987 Sb., zejména z § 10 Vyhlášky 66/1988 Sb., žádoucí je zcela průkazná dokumentace, kupříkladu dle Metodického listu NPÚ – Struktura a náležitosti restaurátorských zpráv č. 4/2006. Restaurátorská zpráva je totiž svou povahou

historickým pramenem k památce (dílu) před restaurátorským zákrokem a sumarizuje provedené práce včetně záznamu použitých technologií.

Upozornění: Upozorňujeme, že dle ust. § 14, odst. 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, může veškeré restaurátorské práce provádět výhradně fyzická osoba s příslušným povolením Ministerstva kultury, tedy pro restaurování nepolychromovaných (polychromovaných) sochařských uměleckých děl z kamene (figurální výzdoba), popř. pro restaurování nepolychromovaných (polychromovaných) nefigurálních uměleckořemeslných děl z kamene (podstavec) a pro restaurování uměleckořemeslných děl z obecných kovů.

Dále upozorňujeme, že je nezbytné, aby prováděné technologické postupy a použité materiály respektovaly originál v dochovaném a doloženém uměleckořemeslném zpracování, a aby byla respektována a zachována technická a materiálová struktura, stejně jako výtvarná a uměleckořemeslná podoba restaurované kulturní památky, což vyplývá i z vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění. Doporučujeme, aby závěrečná restaurátorská zpráva byla vypracována podle Metodického listu NPÚ Struktura a náležitosti restaurátorských zpráv č. 4/2006, č. j. NPÚ 302/6662/2006. Součástí zprávy bude kvalitní fotodokumentace, zhotovená na fotografický papír, vítáme i digitální verzi dokumentace, není však podmínkou. Je žádoucí, aby v závazném stanovisku byl uveden termín odevzdání závěrečné restaurátorské zprávy, nejdéle do jednoho měsíce po ukončení restaurátorských prací.“

V souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu správní orgán umožnil účastníkovi řízení, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k jeho podkladům. Účastník řízení svého práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ve stanoveném termínu nevyužil.

Objekt Ossaria je významným dokladem umělecké a uměleckořemeslné práce ve smyslu § 14 odst. 8 zákona o státní památkové péči, proto jejich opravu respektive restaurování může provádět výhradně fyzická osoba s příslušným povolením Ministerstva kultury v souladu s 14a, odst. 1 zákona o státní památkové péči v platném znění.

Vzhledem ke skutečnosti, že žadatel nevzněl žádné připomínky a správní orgán se plně ztotožňuje s vyjádřením odborné organizace státní památkové péče, byly navrhované podmínky písemného vyjádření NPU převzaty do výrokové části tohoto rozhodnutí. Tyto podmínky vychází ze zákonných norem a z důvodu zachování a poznání kulturně historických hodnot předmětné kulturní památky. Správní orgán do výrokové části doplnil oproti písemnému vyjádření podmínku č. 1, která vyplývá z ustanovení § 14 odst. 8 zákona o státní památkové péči. Dále správní orgán doplnil podmínku č. 9, která stanovuje, jakým způsobem a za jakých podmínek bude provedeno ukončení restaurátorských prací. Tato podmínka logicky navazuje na podmínku č. 8, která stanoví počátek restaurátorských prací.

Oprava a restaurování Ossaria na základě výše uvedeného odůvodnění není v rozporu se zájmy státní památkové péče, pokud budou splněny podmínky stanovené v tomto rozhodnutí. Proto bylo rozhodnuto v této věci tak, jak je ve výroku rozhodnutí uvedeno.

Veškeré změny a další doplňky oproti předloženému záměru je nutno předem odsouhlasit s orgány státní památkové péče ve smyslu zákona o státní památkové péči.

Správní orgán památkové péče po posouzení všech podkladů a zjištění ve výše uvedené věci došel k závěru, který je obsažen ve výroku tohoto rozhodnutí. Při posuzování se řídil platnými právními předpisy a nařízeními (zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů; Vyhláška č. 66/1988 Sb. ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb.; Vyhláška Ministerstva kultury ze dne 1. července 1996, č. 208/1996Sb., zákon č. 500/2004 Sb., správní řád) jakož i Listinou základních práv a svobod (čl. 35, odst. 3: „Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem“), která je součástí Ústavy České republiky.

POUČENÍ O ODVOLÁNÍ

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení podle ustanovení § 81 odst. 1, § 83 a § 86 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podat odvolání do 15-ti dnů ode dne jeho oznámení ke Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje - odboru reg. rozvoje, grantů a dotací, odd. kultury a památkové péče prostřednictvím podání u odboru památkové péče Magistrátu města Hradec Králové. Odvolání má odkladný účinek.

Podle ustanovení § 82 odst. 1 správního řádu se lze odvolat proti výrokové části rozhodnutí či jednotlivým výrokům. Odvolání proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

Podle ustanovení § 82 odst. 2 správního řádu musí z odvolání být patrné, kdo je činí, a které věci se týká. Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník řízení dostal jeden stejnopis.

otisk úředního razítka

Radek Mejstřík

oprávněná úřední osoba, referent odboru památkové péče

Obdrží:

Účastníci podle § 27 odst. 1 správního řádu
Královéhradecký kraj, IČO 70889546, oddělení majetkové, IDDS: gcgbp3q

Na vědomí
Národní památkový ústav, IČO 75032333, územní odborné pracoviště v Josefově, IDDS: 2cy8h6t